

Organ Stowarzyszeń Społecznych powiatu białskiego.

Redakcja i Administracja: Biała-Podl., Zamek.
Sekretarjaty czynne od godz. 13-ej do 14-ej.

Cena 10 gr.

Konto P.K.O. 51.161. Wł. konta: K.K.O. Biała-Podl.
Na odwrocie zaznaczać: na rachunek „Gł. Spół.”

Wódz Narodu, — Wskrziesiciel i Budowniczy Polski
Józef Piłsudski nie żyje

Pierwszy Marszałek Polski Józef Piłsudski zmarł dnia 12 maja o godz. 20 min. 45 w pałacu Belwederskim w Warszawie.

Ostatniego namaszczenia olejami świętymi udzielił ks. Władysław Korniłowicz.

Cierpienie Marszałka Piłsudskiego rozwijało się od kilku miesięcy.

Wezwany z Wiednia profesor Wenckebach oraz dr. Antoni Stefanowski rozpoznali raka żołądka i wątroby.

Stałą opiekę lekarską wykonywali pod kierownictwem gen. dr. Stanisława Rupperta ppłk. dr. Stefan Mozołowski, mjr. dr. Henryk Cianciara i mjr. dr. Felicjan Tukanowicz.

Gwałtowne pogorszenie nastąpiło w dniu 11 maja w postaci silnego krwotoku żołądkowego, który spowodował osłabienie serca, a następnie zgon.

ORĘDZIE

Prezydenta Rzeczypospolitej

Pan Prezydent Rzeczypospolitej prof. Ignacy Mościcki ogłosił w dniu 12 maja wieczorem następujące orędzie:

Do Obywateli Rzeczypospolitej.

Marszałek Józef Piłsudski życie zakończył.

Wielkim trudem swego życia budował siłę w narodzie:

Genjuszem umysłu, twardym wysiłkiem woli państwo wskrzesił. Prowadził je ku odrodzeniu mocy własnej, ku wyzwoleniu sił, na których przyszłe losy Polski się oprą.

Za ogrom Jego pracy dane mu było oglądać państwo nasze jako twór do życia zdolny, do życia przydotowany, a armję naszą — sławą zwycięskich sztandarów okrytą.

Ten największy na przestrzeni całej naszej historii Człowiek z głębi dziejów minionych moc swego ducha czerpał, nadludzkiem wyężeniem myśli drogi przyszłe odgadywał.

Nie siebie już tam widział bo dawno odczuwał, że siły Jego fizyczne ostatnie posunięcia znaczą.

Szukał i do samodzielnej pracy zaprawiał ludzi, na których ciężar odpowiedzialności skolei miałby spocząć.

Przekazał narodowi dziedzictwo myśli o honor i potęgę państwa dbałej.

Ten Jego testament nam żyjącym przekazany przyjąć i dźwignąć mamy.

Niech żałoba i ból pogłębią w nas zrozumienie nasze — całego narodu — odpowiedzialności przed Jego duchem i przed przyszłymi pokoleniami.

Prezydent Rzeczypospolitej

I. Mościcki

Warszawa — Zamek, dnia 12 maja 1935 r.

ŻAŁOBA NARODOWA W BIAŁEJ.

Całe miasto spowite kirem głębokiej żałoby. Na gmachach państwowych oraz domach prywatnych powiewają opuszczone do połowy masztu flagi państwowe przybrane krepą. W oknach wystaw sklepowych portrety Marszałka. Ulice oświetlone przysłoniętymi krepą latarniami, odtwarzają swym półmrokiem nastrój społeczeństwa, pogrążonego w głębokim bólu i żalu po stracie Ukochanego Wodza.

Na akademjach, wycucie i pełne zrozumienie ważności chwili. Słychać tłumione szlochania kobiet i mężczyzn. Na ustach wszystkich — Imię Wodza Narodu. Ku uczczeniu pamięci Zmarłego Marszałka Polski, i Wskrzesiciela Odrodzonej Ojczyzny i na znak tej głębokiej po Nim żałoby, codziennie o godz. 20-ej m. 45 (chwila zgonu) z wieżyc kościelnych słychać smętne bicie dzwonów, które przeciągłem swem łkaniem, głoszą tę smutną i bolesną nam wieść.

Komitet Obchodu Uroczystości Żałobnych.

W dniu 13 b.m. zorganizowany został Powiatowy Komitet Obchodu Uroczystości Żałobnych, ku uczczeniu pamięci Wodza Narodu — Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego.

W skład Komitetu weszli pp. Dowódca 34 p.p. Pułk. Świątecki, Ks. Kanonik Ginalski, Książe Świątopół-Mirski, Inż. Sakowicz i Fr. Jasiński.

Uroczyste posiedzenie Rady Miejskiej.

W dniu 14 b.m. w sali posiedzeń Rady Miejskiej odbyło się nadzwyczajne, uroczyste posiedzenie zwołane przez Burmistrza Inż. Al. Walawskiego, na które przybyli: Pan Starosta Powiatowy St. Modliński, Dowódca 34 p.p. Pan pułk. Świątecki, Duchowieństwo oraz liczni Przedstawiciele różnych organizacji i urzędów.

Jak wiadomo, Pierwszy Marszałek Polski Józef Piłsudski był Honorowym Obywatelom i Członkiem tutejszej Rady Miejskiej, to też Rada Miejska jednocząc się ze społeczeństwem w głębokim żalu i smutku

zwołała nadzwyczajne, uroczyste posiedzenie w celu uczczenia Jego pamięci.

Wysłane zostały depesze kondolecyjne: do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Profesora Ignacego Mościckiego, Pani Marszałkowej Aleksandry Piłsudskiej i Prezesa Rady Ministrów Walerego Śławka, a ponadto uchwalono przystąpić do budowy Pomnika — Szkoły im. Marszałka Piłsudskiego i z budżetu na rok bieżący wyasygnowano na ten cel kwotę 5000 zł. oraz 300 zł. na budowę Kopca Jego Imienia.

NOWY OKRES ŻYCIA PAŃSTWOWEGO.

Dzień 23 marca 1935 — jako data wejścia w życie nowej Konstytucji Państwa Polskiego, pozostanie nazawsze pamiętnym momentem w naszych dziejach. Z dniem tym formalnie został przypieczętowany i złożony do archiwum naszego życia ów smutny okres zapoczątkowany w roku 1921, a przerwany w dniu 13 maja 1926 roku, to jest w chwili kiedy mocna ręka Marszałka wstrzymała bieg zdarzeń prowadzących kraj do ruiny materialnej i moralnej. Niestawny czas wicherzeń partyjnych, „sejmowładztwa“ i warcholstwa skończył się w maju 1926 roku nazawsze, a w marcu 1935 roku formalnie została uniemożliwiona recydywa choroby, której powrót sprowadziłby niechybną zgubę Państwa i Narodu.

Nowa Konstytucja otwiera okres pozytywnej i twórczej pracy dla dobra państwa, umożliwiając każdemu obywatelowi w miarę posiadanych sił, możliwości i uzdolnień do pracy tej przyczynić się. Zasadniczą cechą nowej Konstytucji jest stworzenie jaknajlepszych warunków dla rozwoju i działalności poszczególnych jednostek przy nienuzczupłej organizacji państwowo-społecznej.

Ramy Konstytucji, którą z długim mozołem i głęboką rozważką opracowano, aby godnie zamknąć okres przebudowy państwowości zainicjowany w roku 1926, wypełniać będziemy my wszyscy, szarzy obywatele, w dzień powszedni pogrążeni w zwykłej bezimiennych pracy. Wypełniać będziemy swym życiem i swą działalnością. Od nas samych, od naszego wysiłku, od naszej pracy codziennej i twórczej, zależeć będzie życie Polski w dniu jutrzejszym.

Zapoczątkowaniem okresu, który nadchodzi są wybory do Nowego Sejmu Rzeczypospolitej. Sposób przeprowadzenia tych wyborów, czyli or-

dynacja wyborcza, ma znaczenie olbrzymie. To też twórcy nowej Konstytucji, rozumiejąc doskonale, że nowa treść wymaga również i nowej formy, przystąpili obecnie do zamiany dawnej ordynacji wyborczej, mając na celu aby każdy obywatel jaknajlepiej i bez żadnych przeszkód mógł swój obowiązek wyborczy wypełnić.

Głosować będziemy nie na bezimienne partje, nie na numery, ale na ludzi żywych, z krwi i kości, na ludzi, których widzieć będziemy pośród nas samych. Dawne wybory, dokonywane według partyjnego klucza doprowadzały do rozbicia ciał ustawodawczych na mizerne skłócone ze sobą grupy i grupki, uniemożliwiając tem samem wszelką pracę twórczą na sejmie. Obecnie głosować będziemy na ludzi, którzy dadzą gwarancję iż nie zawiodą zaufania, iż rzeczywiście pracować będą wyłącznie dla dobra państwa.

Podlasie Białskie wita ten nowy okres życia państwowego z jaknajżywszą radością. Podlasie przebyło twardą szkołę za czasów moskiewskich kiedy to walka o wiarę i o polskość wypełniała całą treść życia politycznego. Lud, zahartowany w ogniu tej walki potrafi odrzucić intrygi demagogów, i zawsze odnajdzie i na przedstawicieli swoich wybierze ludzi, którzy w każdej chwili są gotowi życie swe złożyć w ofierze na ołtarzu ojczyzny. Ludzi takich nie znajdzie się na listach oznaczonych numerami partji, partyjek i koterji politycznych. Ludzi tych, którzy reprezentować będą Podlasie w Izbach ustawodawczych poznamy po tem, że wyszli z twardej szkoły walki o Wolność i Niepodległość, poznamy po zasadzie, którą zawsze była ich hasłem i drogowskazem: „Najwyższem prawem — Dobro Państwa“.

Zła ordynacja wyborcza zło czyni w Państwie.

Władzę ustawodawczą Konstytucja oddaje w ręce Sejmu i Senatu. Jaki będziemy mieli budżet, jak zaopatrzymy armię i jakie będziemy mieli szkolnictwo, według jakich kodeksów stosowany będzie wymiar sprawiedliwości, o tem wszystkim stanowią nasze Izby Ustawodawcze.

Wszystko to aż nadto świadczy, jak ważne jest zagadnienie składu osobowego Sejmu i Senatu, a to znów należy od ordynacji wyborczej.

Twórcy nowej Konstytucji doskonale rozumieją, że zmiana Konstytucji bez zmiany ordynacji wyborczej byłoby dziełem niekompletnem. Byłoby wtłaczaniem nowej treści w dawne formy któreby ją zabiły.

Dotychczasowa ordynacja wyborcza napozór jest jaknajbardziej demokratyczna: jest pięcioprzymiotnikowa, daje te same prawa kobiecie co mężczyźnie, ustanawia niski cenzus wieku i t. d. Czegóż, zdawałoby się, można chcieć więcej? Wszak zawiera w sobie wszystko, o co walczyły od lat najradykałniejsze partje.

Tak to wygląda napozór. Ale zawiera ona równocześnie takie chwytły i sposoby, że demokracja jest wyraźnie zniwelowana. Wyborca bowiem ma według niej wszystkie prawa, ale na papierze. Na papierze wszystko — w praktyce rzeczywistości nic.

W praktyce wszystkie prawa ma organizacja, o której nie wspomina nietylko Konstytucja obecna, ale także i z marca 1921 r. Wszystkie prawa ma nie wyborca, ale twór poza konstytucyjny, jakim jest partja. Ona to wyznacza kandydatów na posłów, ona tworzy listy wyborcze, a bierny wy-

borca może tylko głosować, albo niegłosować na ludzi, których nie zna, czasami zaś zna, aln nie ma do nich zaufania.

Kiedy znów wyborca świadomie zdecyduje się głosować na jakąś listę powiedzmy na listę X, to i wówczas nie ma gwarancji czy głos jego nie przysporzy mandatów przeciwnikom z listy Y. A staje się to w ten sposób, że jeżeli ogólnie zamano padło głosów jego listę X, to otrzymuje je lista Y.

I tu trzeba sobie uświadomić, że takie opracowanie dotychczasowej ordynacji wyborczej nie było dziełem przypadku, lecz było celowe. Wszak twórcy tej ordynacji wyraźnie swojego czasu oświadczały w Sejmie, że chodzi o stworzenie takiej ordynacji, ktoraby zapewniała przewagę wielkim partjom. O ludzi zaś, którzyby z prawdziwym pożytkiem pracowali i którzy dawaliby pod tym względem gwarancję, nie chodziło.

W ten sposób najbardziej napozór demokratyczna ordynacja stworzyła olidarchję partyjną, co jest sprzeczne z demokracją i co nie da się pogodzić z nową Konstytucją.

Nowa ordynacja wyborcza, na którą czeka całe społeczeństwo, musi zabezpieczyć nas od dotychczasowej zgubnej praktyki. Nie może dopuścić do tego, aby wydzwigać na świeczniki ludzi, którzy robiąc karierę osobistą na konwentykłach partyjnych decydowali o losach Państwa i z tem szli do Sejmu. Musi zniweczyć ten system powoływania ludzi do Izb Ustawodawczych, który tak boleśnie i destrukcyjnie odbił się na życiu publicznem Rzeczypospolitej.

Pod rozwagę rolnikom.

O biedzie i złym losie rolników wiedzą już wszyscy i różne zalecają rady. Odbywa się narady, pisze książki i obmyśla oddawna różne sposoby, jak rolnikowi przyjść z pomocą, ale niestety rezultatów takich, jakichbyśmy oczekiwali niema, ponieważ niema takiego lekarstwa, po zastosowaniu którego znikłaby odrazu bieda, a zakwitłby dobrobyt na wsi. Wina tutaj jeśli nie całkowicie, to w dużej mierze leży po stronie rolników, którzy niechętnie dobrych rad słuchają, a jeśli nawet słuchają, to nic jednakże nie robią, aby siły swoje połączyć i biedzie starać się przeciwstawić.

Pesymyści napewno powiedzą, że uzdrowienie wsi nie należy od samych rolników i że siły rolników są zbyt małe, aby dokonały tego przeistoczenia. Tak to prawda, ale takimi małymi siłami ratowali się już ludzie w czasach gorszych, niż dzisiejsze — to tkacze rocdalscy — biedni nędzarze bez własnego kawałka roli. To samo można powiedzieć o biednej, ciemnej Danji — dziś najbogatszej, zorganizowanej w spółdzielniach.

Nie potrzeba dużo przykładów, aby obalić tłumaczenie się rolników brakiem sił. W Polsce jest kilkanaście milionów drobnych rolników, z których każdy przedstawia bardzo mały ułamek siły, ale połączeni razem mogą stworzyć potęgę. Chodzi tylko o zrozumienie, dobre chęci i czyn. Wprawdzie nie ze wszystkimi przyczynami zła skutecznie rolnicy mogą walczyć — sprawy takie, jak rozdrobienie ziemi, brak oświaty i t.p. musi załatwić państwo. Ale są też inne

przyczyny zła, z którymi rolnicy muszą walczyć sami. Taką przyczyną są przedewszystkiem niskie ceny płodów rolnych, a wysokie towarów, które rolnicy muszą nabywać. To są tak zwane „nożyce“, które podcinają dobrobyt rolnika.

Otoż w tych rzeczach można sobie pomoc znosząc nadmierne pośrednictwo, które podbija ceny płodów rolnych w mieście, a ceny towarów na wsi. Zbliżenie producenta do konsumenta — wsi do miasta — stępi „nożyce“ da wyrównanie cen na artykuły rolnicze i przemysłowe.

Nie załatwi się tego od ręki, w ciągu paru tygodni. Trzeba jednak rozpocząć pracę od małych rzeczy. Tą małą rzeczą — jednak najważniejszą — jest organizacja drobnych rolników: T-wo Organizacji i Kółek Rolniczych, które ma za zadanie przygotowanie ludzi do walki z pośrednictwem za pomocą spółdzielni różnych typów w zależności od odczuwanych przez rolników potrzeb.

Dzisiaj najsilniejszą potrzebą dla rolników jest sprawa zbytu produktów rolnych. Zbyt mleka, masła — spółdzielnie mleczarskie; zbyt płodów rolnych — spółdzielnie rolniczo-handlowe, a następnie dla zaspokojenia pierwszych potrzeb — spółdzielnie spożywców. Z czasem w miarę wzrastania potrzeb tworzenie odpowiednich spółdzielni, zaspakających te potrzeby.

Sądząc z wyników powiatu Rypińskiego dochód z mleka przekracza sumę złotych 1.500.000. — Tak piękny rezultat dała organizacja rolników zrzeszonych

w powiatowej spółdzielni mleczarskiej. Mając świeży przykład powiększenia dochodowości gospodarstwa rolnego w powiecie Rypickim, musimy dążyć do stworzenia silnej placówki—spółdzielni mleczarskiej — i na naszym terenie.

Drugim udziałem dochodowości drobnego rolnictwa jest zbyt płodów rolnych. Tak jak spółdzielczość mleczarska wyparła prywatnych pachciarzy, tak spółdzielczość rolniczo-handlowa wypycha stopniowo prywatnych kupców zbożowych, wprowadzą uczciwą wagę, cenę i zmusza rolników do standaryzacji płodów, przez co zwiększa cenę sprzedawanego zboża tak na rynku miejscowym, jak i zagranicznym.

Spółdzielnia jest regulatorem cen, a nadwyżka osiągnięta dzięki spółdzielni przy sprzedaży przeciętnie 600 wagonów żyta i owsa rocznie wynosi 90.000 zł. Różnica ta, a raczej strata, gdyby spółdzielni nie było wyniosłaby dwa razy więcej. A zatem spółdzielnie rolniczo-handlowe mogą poprawić dochody rolnika nawet bardzo wydatnie, o ile wszyscy rolnicy rozumieją na czym polega różnica między spółdzielnią a prywatnym kupcem zbożowym.

Kredyty na budowę domów mieszkalnych.

Na rok 1935 Bank Gospodarstwa Krajowego wyznaczył dla m. Białej-Podlaskiej kontygent kredytowy na budowę domów blokowych 30.000 zł. i na budownictwo drobne 50.000 zł. czyli łącznie o 30.000 zł. więcej niż w ubiegłym roku.

W dniu 18.IV. b. r. odbyło się posiedzenie Komitetu Rozbudowy, na które przybył delegat Banku Gospodarstwa Krajowego z Lublina. Komitet jednak poza omówieniem spraw zasadniczych, między innymi konieczności przydzielenia dla Białej-Podl. kredytów na remonty dużych domów o małych mieszkaniach, nie mógł załatwić ani jednego podania o udzielenie kredytu budowlanego, a to z braku takowych.

Na posiedzeniu mówiono wiele o tamującej ruch budowlany ustawie o ochronie lokatorów, o wybujałym fiskalizmie i t. d. Wszystko to istotnie ma miejsce i hamuje ruch budowlany, ale nie wszystkie jego rodzaje i nie w jednakowej mierze. Naprzykład ochrona lokatorów nie może wywierać żadnego wpływu na drobne budownictwa indywidualne i zbiorowe, mające za cel dostarczenie zdrowych i wygodnych lokali właścicielom domów. Inne czynniki, hamujące rozwój budownictwa posiadają ograniczony i zależny od miejscowych warunków stopień natężenia. Natężenie to w Białej nie jest większe niż w szeregu innych miast lubelskich o mniejszych widokach i możliwościach rozwojowych, a zgłoszenia o kredyty w których już obecnie przewyższyły przydzielone kontygenty.

Ze Związku Peowiaków.

Dnia 12 maja r.b. w świetlicy Z. S. przy ul. Gen. Bronisława Pierackiego odbył się Walny Zjazd Delegatów Placówek Koła Powiatowego Związku Peowiaków. Zebranie zagałę i złożył sprawozdanie w imieniu ustępującego Zarządu Vice-Prezes ob. Kazimierz Dutkiewicz. Po sprawozdaniu Kom. Rewiz. i przeprowadzonej dyskusji, zebrani jednogłośnie uchwalili obsolutorjum ustępującemu Zarządowi. Następnie wybrano nowy Zarząd Koła w osobach: prezes — ob. inż. L. Sakowicz; vice-prezes — ob. K. Dutkiewicz; sekretarz — ob.

Do zakresu spółdzielni rolniczo-handlowej należy i dział trzody chlewnej, dziś prowadzony zaledwie przez niektóre spółdzielnie. Dział ten jest bardzo poważny i w razie opanowania go przez spółdzielnie, powinien przynieść poważne dochody.

O ile chodzi o oszczędności, to da nam je dział zakupów. Coraz gęściejszą siecią spółdzielni spozycwów pokrywa się powiat, ale gdy zbadamy zbliżka te rezultaty, to zauważymy, iż nie są one takie, o jakich powinniśmy marzyć. Wina i tutaj leży po stronie rolników, którzy zorganizowawszy spółdzielnie spozycwów, nie pomyślą o rozdzielni spółzielczej — hurtowni powiatowej, a zaopatrują spółdzielnie w towary u prywatnych kupców.

Reasumując to wszystko dochodzimy do wniosku, iż drogą przez spółdzielczość możemy osiągnąć poprawę swej doli i wywalczyć lepsze, jaśniejsze jutro dla swych następców.

Trzeba pracować i wierzyć w swoje siły, których niczyje dary nie zastąpią.

Doceniając znaczenie spółdzielczości dla rolnictwa, Rada Powiatowa B.B.W.R. zwołując w dn. 26 maja b.r. zjazd gospodarczy, wprowadza na porządek dzienny obrad również sprawę organizacji rolnictwa powiatu bialskiego, mającej na celu dobrobyt wsi.

Wyglądałoby na to, że sprawa mieszkaniowa w Białej przedstawia się lepiej niż zadawalniająco, że w mieście jest nadmiar tanich i wygodnych mieszkań, albo też brak osób posiadających jakie takie oszczędności i chęci posiadania własnego dachu nad głową. Przypuszczenie takie jednak byłoby nieuzasadnione, bo powszechnie jest wiadomem, że miasto cierpi na brak zdrowych i wygodnych mieszkań, czynsze dzierżawne są wyższe niż w szeregu innych miast, a przyrost ludności wybitny i stopień zatrudnienia duży.

Wszystko więc przemawia za tem, że przydzielony przez Bank Gospodarstwa Krajowego kontygent kredytowy dla m. Białej-Podl. jest szczupły i tylko może spóźniona wiosna i małe uświadomienie ludności o możliwości uzyskaniu pomocy kredytowej jest przyczyną obecnego braku zgłoszeń o takową.

Najwyższy jednak czas pospieszyć ze zgłoszeniami, bo niewykorzystany kontygent kredytowy z konieczności będzie oddany tym miastom, które swoje kontygenty wyczerpały i zgłaszający się po niewczasie pozostaną pozbawieni pomocy kredytowej Banku Gospodarstwa Krajowego.

Zgłoszenia o kredyty należy składać do Komitetu Rozbudowy w Białej-Podlaskiej, Zarząd Miejski — Wydział Techniczny, gdzie również można otrzymać wszelkie potrzebne informacje i wskazówki.

Burmistrz

Inż. Al. Walawski.

W. Tuszyński; Skarbnik — ob. K. Goleniewski; członkowie Zarządu ob. ob. M. Andrusiewicz, W. Suchecki; zastępcy: ob. ob. M. Strych, J. Abramowicz, T. Piskorz-Nałęcki.

Komisja Rewizyjna: przewodniczący — ob. W. Idziaszczyk; członkowie: ob. ob. B. Wyroślak i A. Zaniewicz.

W wolnych wnioskach delegaci poruszyli szereg ważnych spraw społecznych i gospodarczych. Na zakończenie Zjazdu zebrani uchwalili wysłać depesze hołdownicze do Pana Prezydenta Rzeczy-

pospolitej, Pana Marszałka Józefa Piłsudskiego i Pana Inspektora Armji generała Edwarda Rydz-Śmigłego. Poza tem uchwalono wysłać pismo z wyrazami peowiackiego oddania do obłożnie chorego w Brześciu Prezesa Federacji i Oddziału Związku Legionistów ob. kpt. Franciszka Kłbusza. Po odśpiewaniu „Pierwszej Brygady“ Walny Zjazd został rozwiązany. *Zarząd Koła.*

Z działalności B. B. W. R. w powiecie białskim.

Postulaty gospodarcze, objęte programem prac w dobie obecnej, znajdują poważny oddźwięk w społeczeństwie powiatu białskiego, a szczególnie w społeczeństwie miejskim, bezpośrednio z posunięciami gospodarczymi związanem.

Wież docenia znaczenie podejmowanych zadań i do ich spełnienia przystępuje zcementowana w organizacje.

Statystyka nowo-powstałych komórek organizacyjnych, t. zw. kół wiejskich, na terenie naszego powiatu wymownie świadczy, że twierdzenie powyższe gołosłownem nie jest.

W następujących Komitetach Gminnych powstały nowe placówki: w Kom. Gmin. Piszczac — 1) Koło Piszczac, 2) Koło Kolonji Piszczac; w Kom. Gmin. Kościeniewice — 1) w Wyczółkach, 2) w Boknice Królewskiej; w Kom. Gmin. Sitnik — 1) w Smolnych Piecach, 2) w Porosiukach, 3) w Ciciborze Dużym; w Kom. Gm. Swory — 1) w Krzymowskim-Zawadki, 2) w Władysławowie, 3) w Kownatach; w Kom. Gmin. Pawłów — 1) w Werchlis-Borsuki, 2) w Romanów-Jakówce, 3) w Buble-Lukowskiej, 4) w Ostrowi, 5) w Pawłowie-Starym, 6) w Pawłowie Nowym, 7) w Klonownicy Małej, 8) w Buczycy Starej, 9) w Buble starej.

Cały szereg komórek organizacyjnych jest obecnie w stadium organizowania się.

To nowe oblicze wsi rokuje wielkie nadzieje i pozwala z otuchą patrzeć w przyszłość gospodarczą.

Powiatowy Zjazd Działaczy Społecznych i Gospodarczych.

W dniu 26 maja b. r. o godz. 12-iej odbędzie się w Sali Domu Żołnierza ul. Warszawska przy koszarach 34 p.p. Powiatowy Zjazd Działaczy Społecznych i Gospodarczych.

Zjazd poświęcony będzie sprawom spółdzielczego zbytu produktów rolnych na terenie powiatu białskiego.

Uwzględniając doniosłość Zjazdu nie wątpimy, że wszyscy zainteresowani wezmą w zjeździe udział.

W związku z Uroczystościami Żołnierzami Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, odwołany zostaje Pow. Zjazd Działaczy Społecznych i Gospodarczych, wyznaczony na dzień 19 maja b.r. z tem, że wspomniany Zjazd odbędzie się w dniu 26 maja 1935 r.

Na zlot — do Spały!

Na jubileuszowy harcerski zlot! — rozbrzmiewa dziś wszędzie po całym kraju, gdziekolwiek znajduje się harcerska brać, a ponieważ drużyny harcerki i harcerzy są dziś niemal na terenie każdej szkoły, ponieważ zastępy starszoharcerskie, grupujące w sobie ludzi na różnych stanowiskach, rozsiane są po wszystkich miastach i miasteczkach polskich, przeto to hasło „Na zlot“ rozbrzmiewa wszędzie i obejmuje całe społeczeństwo. Wszędzie się tworzą komitety zlotowe, mające na celu moralne i materialne poparcie wysiłków harcerskiej organizacji. Z Białą i powiatu wyjeżdża na zlot około 100 osób. Akcją zlotową na terenie powiatu ujął w swoje ręce Komitet Zlotowy, na czele którego stoi Pan Starosta Stefan Modliński. Komitet ten podjął bardzo żywą i szeroką akcję.

O ustosunkowaniu się władz szkolnych do spraw harcerskich niech zaświadczy podany niżej okólnik Pana Inspektora, który pozwalamy sobie wydrukować za zezwoleniem pana inspektora Dontena.

Okólnik L. 14 z dn. 23-IV-35 r. Punkt 8. „Zlot harcerski“. Harcerstwu polskiemu przypadł w udziale zaszczyt zorganizowania w terminie od 11 do 25 lip-

DOSŁOWNY TEKST NOWEJ KONSTITUCJI.

(Ciąg dalszy)

Art. 13.

1) Prezydent Rzeczypospolitej korzysta z uprawnień osobistych, stanowiących Jego prerogatywy.

2) Do prerogatyw tych należy:

a) wskazywanie jednego z kandydatów na Prezydenta Rzeczypospolitej i zarządzanie głosowania powszechnego;

b) wyznaczenie na czas wojny następcy Prezydenta Rzeczypospolitej;

c) mianowanie i odwoływanie prezesa Rady Ministrów, pierwszego prezesa Sądu Najwyższego i prezesa Najwyższej Izby Kontroli;

d) mianowanie i zwalnianie naczelnego wodza i generalnego inspektora sił zbrojnych;

e) powoływanie sędziów Trybunału Stanu;

f) powoływanie senatorów, piastujących mandat z wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej;

g) mianowanie i zwalnianie szefa i urzędni-

ków Kancelarii Cywilnej;

h) rozwiązywanie Sejmu i Senatu przed upływem kadencji;

i) oddawanie członków rządu pod sąd Trybunału Stanu;

j) stosowanie prawa łaski.

Art. 14.

1) Akty rządowe Prezydenta Rzeczypospolitej wymagają do swej ważności podpisu prezesa Rady Ministrów i właściwego ministra.

2) Akty rządowe wpływające z prerogatyw Prezydenta Rzeczypospolitej nie wymagają kontrasygnaty.

Art. 15.

1) Prezydent Rzeczypospolitej za swe akty rządowe nie jest odpowiedzialny.

2) Za czyny niezwiązane ze sprawowaniem urzędu Prezydent Rzeczypospolitej nie może być pociągnięty do odpowiedzialności w okresie urzędowania.

(c. d. n.)

ca b.r. w Spale Wszechświatowego Złotu Słowiańskiego harcerzy (ek), który będzie równocześnie dla naszego harcerstwa jubileuszem 25-letniej pracy, w której niejednokrotnie harcerze i harcerki dawali dowody ofiarnej służby Państwu w myśl Swych założeń propagandowych, co nawet znajdowało swój wyraz w rozkazach Naczelnika Państwa J. Piłsudskiego.

Dziś w dalszym ciągu Harcerstwo ma wykazać przez postawę i pracę na zlocie, że ideały przeszłości Z. H. P. są żywotne i znajdują nadal wyraz w codziennej pracy dla Polski. By te tak ważne zadania, jakie stoją przed polskim harcerstwem wogóle, a w czasie zlotu harcerzy w szczególności, mogły być należycie realizowane, potrzeba opieki i współdziałania całego społeczeństwa.

O wytworzenie w społeczeństwu odpowiedniego zrozumienia dla poczynań Związku Harcerstwa Polskiego i spopularyzowania jego zadań zwracam się do kierownictw wszystkich szkół oraz do pp. Przewodniczących Konferencji Rejonowych. Celem uzyskania odpowiedniego poparcia w dziedzinie moralnej i materialnej — należy sprawę doniosłości rozwoju harcerstwa i sprawę zlotu omówić na najbliższych zebraniach rodzicielskich oraz na konferencjach rejonowych, uwiadamiając przebieg obrad nad tą kwestją w normalnych protokołach zebrań rodzicielskich, które proszę nadsyłać do Inspektoratu przed końcem bieżącego roku szkolnego. Podpisano — Bolesław Donten, Inspektor Szkolny.

Nie wątpimy, że te gorące słowa znajdują odźwięk należyty nie tylko u tych, do których są bezpośrednio skierowane, ale i u całego społeczeństwa.

W imieniu Komitetu Złotowego: *A. Walewska.*

Ośrodki Zdrowia w Powiecie.

Akcja higieny zapobiegawczej na terenie powiatu w ostatnim roku posunęła się znacznie naprzód dzięki wysiłkom Wydziału Powiatowego zmierzającego do objęcia opieką jaknajszerszych warstw ludności.

Poza istniejącym Ośrodkiem Zdrowia w Białej, który ostatnio rozszerzono przez nowoorganizowane poradnie: weneryczną, eugeniczną i sportową, są czynne na terenie powiatu poradnie w Kodniu (opieki nad dzieckiem i przeciwjagliczą) oraz w Wólce Zabłockiej (opieki nad Matką i Dzieckiem). Wreszcie w dniu 19 maja przewidziane jest otwarcie Ośrodka Zdrowia w Janowie-Podlaskim, obejmującego 3 poradnie (Przeciwgruźliczą, Przeciwjagliczą i Opiekę nad Dzieckiem), a w dniu 1 czerwca nastąpić ma otwarcie drugiej Stacji Opieki nad Matką i Dzieckiem przy Ośrodku Zdrowia w Białej-Podlaskiej. Otwarcie tej ostatniej poradni ma olbrzymie znaczenie dla Białej, która nie mogła należycie wykorzystać istniejącej poradni na Woli, jako zbyt odległej od centrum miasta.

Akcja higieniczno-zapobiegawcza na terenie szkolnym prowadzona jest przez 5 lekarzy szkolnych, którzy systematycznie badają działalność szkolną na terenie całego powiatu.

W ten sposób prowadzona akcja zapewnia opiekę jaknajszerszym warstwom ludności powiatu. Rozwój działalności tej w pierwszym rzędzie należy przypisać staraniom Starosty Powiatowego p.

Modlińskiego, doceniającego w całej pełni olbrzymie znaczenie jakie ma walka z chorobami społecznymi, a przede wszystkim walka z gruźlicą i ze śmiertelnością niemowląt.

Przy organizowaniu tej akcji należy podkreślić żywy współdziałanie członków B. B. W. R. na terenie powiatu.

Z życia K. P. W. Biała-Podl.

W dniach 28 i 29 kwietnia r. b. na strzelnicy Z. S. odbyło się strzelanie na O. S. Z liczby 48 członków K. P. W. O. S. zdobyło: klasy III — 28 czł., kl. II — 8 i klasy I — 10, a w dniu 5 maja odbyło się strzelanie konkurencyjne z pośród 7 członków wyeliminowanych na zawody do Warszawy, najlepszym strzelcem okazał się ob. Teśluk Paweł uzyskawszy 96 punktów na 100 możliwych otrzymał dość cenną nagrodę zakupioną przez Zarząd Ogniska Biała-Podl.

Z dniem 4 maja po doprowadzeniu do porządku boiska sportowego, odbyły się dalsze prace szkoleniowe.

W dniu 5 maja zespół teatralny K. P. W. odegrał we własnej sali teatralnej trzyaktówkę „Mąż z grzeczności” Abrachamowicza. Amatorzy, jak zwykle wywiązali się należycie ze swych zadań, sądząc z opinii publiczności.

W dniu 3 maja o godz. 13 Ref. K. O. wygłosił odczyt p.t. „Konstytucja 3 maja, a Konstytucja 23 marca b. r.“. Odczyt wygłoszono w świetlicy, którą wypełnili członkowie K. P. W. wraz z rodzinami.

Od Redakcji.

Zawiadamy naszych prenumeratorów i czytelników, że poczynając od 15 maja b. r. „Głos Społeczny” wychodzić będzie w odstępach tygodniowych — w piątki każdego tygodnia.

Walny Zjazd Związku Młodzieży Wiejskiej i Dzień Święta Spółdzielczości.

W roku bieżącym Walny Zjazd Młodzieży Wiejskiej połączony będzie ze Świętem Spółdzielczym, chcemy bowiem zwrócić uwagę społeczeństwa, iż czynnikiem podniesienia opłacalności warsztatów pracy jest niewątpliwie zbiorowy wysiłek producentów oraz zbiorowy zakup przez konsumentów w sklepach spółdzielczych.

Wiemy wszyscy dobrze, że w pierwszym rzędzie w organizacji zbytu winna kroczyć wieś, jako najważniejszy czynnik w życiu gospodarczym Państwa, i że przez organizowaną wieś zdążamy do dobrobytu jej mieszkańców, a tem samem Państwa.

Dziś, kiedy młodzież wiejska, zorganizowana w Kołach wyraziła chęć pracy zbiorowej, jest najodpowiedniejszą porą skierowania jej wysiłków ku organizacji produkcji wiejskiej przez szeroką propagandę i przez samokształcenie, t. zn. poznanie zasad spółdzielczych.

Wyniki podjętej przez młodzież pracy spółdzielczej będziemy mogli obserwować na egzaminie w dniu 1 czerwca. Będzie to niewątpliwie sprawdzianem, jak

młodzież wiejska docenia spółdzielczość oraz z drugiej strony będzie to zachęta dla tych, którzy stoją na uboczu i przyglądają się tej pracy.

Mamy nadzieję, że z pomocą moralną i materialną przyjdą nam czynniki samorządowe, instytucje bankowe oraz spółdzielcze. Młodzież doceniając zorganizowany wysiłek przybędzie licznie, aby uczcić swe doroczne święto młodzieży wiejskiej, a wówczas w połączeniu zorganizowanej grupy, z piersi naszych zerwie się potężny okrzyk: „Frontem do wsi i do spółdzielczości“!

Święto Walnego Zjazdu młodzieży wiejskiej i dzień święta spółdzielczości obchodzić będziemy w dniach 1 i 2 czerwca wg. następującego programu:

Dzień 1 czerwca.

godz. 10-16 — egzamin zespołów spółdzielczych z jednogodzinną przerwą obiadową od godz. 1-2.

godz. 16-17 — przerwa.

godz. 17-19 — próba chórów.

godz. 20 — capstrzyk na ulicach Białej.

godz. 21-23 — Kino.

Dzień 2 czerwca.

godz. 7 — pobudka na ulicach Białej.

godz. 9 — zbiórka przy Zamku i wymarsz do kościoła na nabożeństwo.

godz. 9.30—nabożeństwo w kościele paraf. przy ul. Brzeskiej.

godz. 11.12 — uroczysta Akademia Dnia Święta Spółdzielczości w sali Kijowskiego.

gopz. 12 — obrady VI-go Walnego Zjazdu delegatów Kół Młodzieży Wiejskiej w-g następującego porządku: 1. Zagajenie i powitanie gości; 2. Przemówienia przedstawicieli władz i organizacji społecznych; 3. Referat ideowy delegata Woj. Związku Mł. Wiejs.; 4. Sprawozdanie władz: a) Prezydium, b) Komisji Rewizyjnej; 5. Dyskusja nad referatem i sprawozdaniem; 6. Udzielenie absolutorjum ustępującemu Zarządowi; 7. Uchwalenie statutu Funduszu Stypendjalnego; 8. Wybór władz: a) Zarządu, b) Komisji Rewizyjnej; 9. Wolne wnioski; 10. Zakończenie.

godz. 20 — Święto Pieśni Ludowych, zorganizowane przez Koła Młodzieży Wiejskiej, a następnie zabawa taneczna.

Zarząd O.Z.M.W.

Walne Zebranie O. T. O. i K. R. w Białej Podlaskiej.

W dniu 30 maja 1935 r. o godz. 12-ej w pierwszym terminie, a o godz. 12.30 w drugim terminie, w sali Sejmiku pod Wieżą w Białej Podlaskiej, odbędzie się Walne Zebranie Okręgowego Towarzystwa Organizacji i Kółek Rolniczych z następującym porządkiem dziennym:

1. Zagajenie i stwierdzenie prawomocności Zjazdu.
2. Przyjęcia protokołu z ostatniego Walnego Zjazdu.
3. Sprawozdanie władz. O. T. O. i K. R.
4. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej.
5. Plan pracy i budżet na rok 1935/36.
6. Dyskusja nad sprawozdaniem i planem pracy.

7. Referat organizacyjny.

8. Wybory władz:

a) 5-cio członków Rady O. T. O. i K. R.

b) 3-ch członków Komisji Rewizyjnej

c) 2-ch delegatów do Rady W. T. O. i K. R.

w Lublinie.

d) 2-ch delegatów na walny Zjazd O. T. O. i K. R.

9. Wolne wnioski.

Jednocześnie zawiadamiamy, że na podstawie statutu /par. 13/ głos decydujący na Walnem Zebraniu O. T. O. i K. R. mają:

a) członkowie Rady i Zarządu O. T. O. i K. R.

b) Prezes i jeden delegat od każdego z tych Kółek i Kół Rolniczych które nadeszły do O. T. O. i K. R. sprawozdania za rok 1934 oraz opłaciły składki i wykupiły legitymacje na rok 1935.

c) prezes i delegaci od każdego koła specjalnego,

b) po 2-ch delegatów od Spółdzielni, należących do O. T. O. i K. R.

Każdy z delegatów na Zjazd winien posiadać legitymację członkowską na rok 1935. Nie mający legitymacyj członkowskich na rok 1935, nie będą mieli prawa wstępu na zebranie.

Zarząd O. T. O. i K. R.

HALLO!

HALLO!

W Kawiarni Warszawskiej przy ul. Pierackiego 12 (Brzeska)

w każdą **sobotę i niedzielę** od godz. 8 do 11
odbywają się

Koncerty-Dancingi

(ORKIESTRA JAZZBANDOWA)

Jednocześnie podaje się do wiadomości, że wobec otwarcia już sezonu letniego codziennie znakomite **lody** w różnych gatunkach oraz **kawa i herbata** z aparatu „Extra“ i świeże ciasta codziennie z Warszawy.

Uwaga:

Nowoczesna gra amerykańska — „bila“ na miejscu.

150/35.

Najnowszy epokowy wynalazek w dziedzinie higieny. Reklamowa sprzedaż w składzie aptecznym M. Hoffera ul. Pierackiego 8. 141/35.

Najmodniejsze desenie towarów letnich w sklepie „Polski Bławat“ — J. Ogórek. Biała-Podlaska, ul. Warszawska № 4. 138/35.

Ogłaszajcie się w „Głosie Społ.“!

Adres Redakcji i Administracji: Biała-Podlaska, Zamek.

Przedpłata z przesyłką wynosi rocznie 2 zł., półrocznie 1 zł., kwartalnie 55 gr. Konto Biała Podlaska.

Cennik ogłoszeń: cała strona po tekście 100 zł., 1/2 strony 50 zł., 1/4 — 25 zł. Drobne ogłoszenia 10 gr. za wyraz. O poszukiwaniu pracy 50% taniej. W tekście oraz układzie tabelarycznym 25% drożej. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

Redaguje Komitet. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Redaktor odpowiedzialny i Wydawca Stanisław Mickiewicz.

Sekretaryjat Redakcji i Administracji prowadzi Marjan Klajner.

„Drukarnia Podlaska“ Biała-Podl., Pierackiego 8.